

מודל לוגי לתוכנית מרכז חירום (מרכז סיוע לנפגעי אלימות במשפחה)

במודל הלוגי שתי מערכות חיצים:

חיצים אדומים:

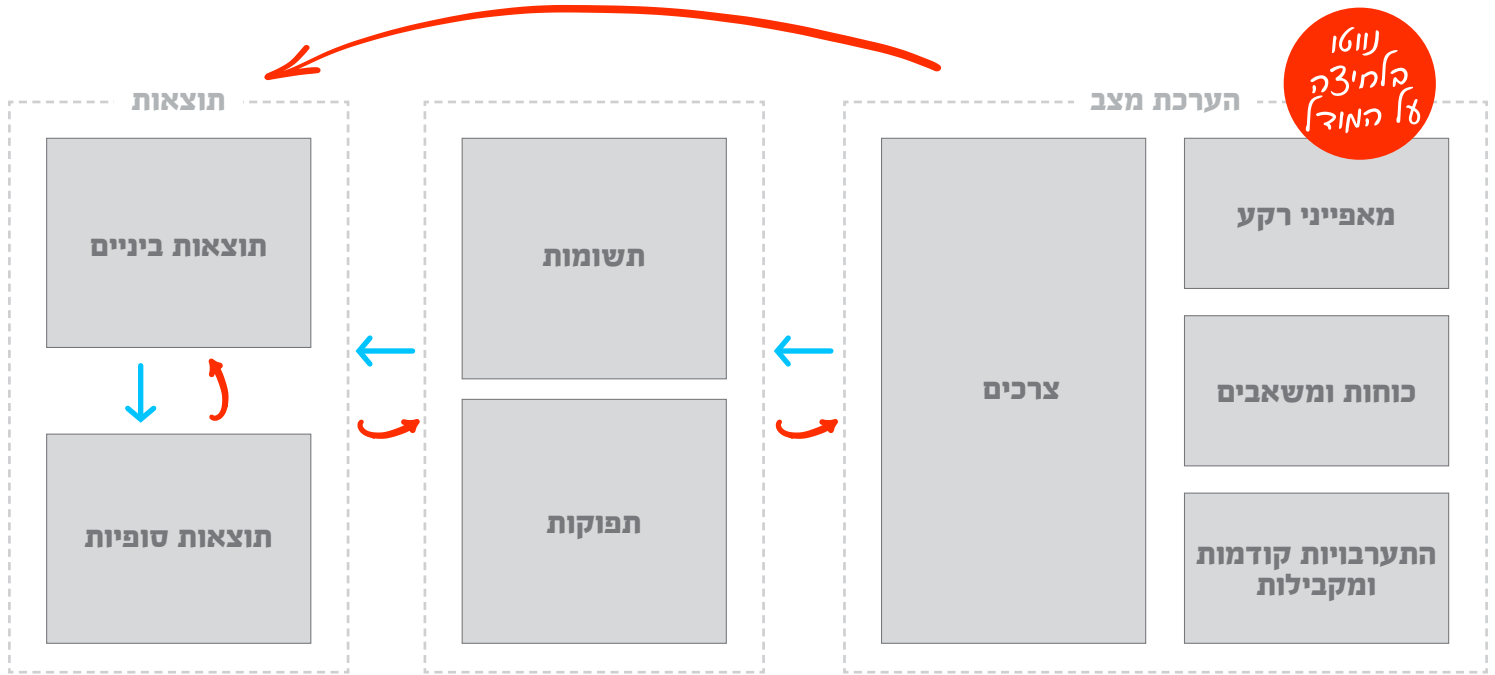
מייצגים את תהליך חקירת תאוריית השינוי לפי החשיבה התוצאתית. מתחילים בזיהוי מקבלי השירות – מי שעבורם ולמענם נועדה ההתערבות. בכלל זה מגדירים את מאפייניהם וכוחותיהם וכן בוחנים התערבויות קודמות ואת מידת הצלחתן אם הוערכו; ממשיכים להגדרת הצרכים. אלו שבמוקד ההתערבות המתוכננת ולצידם אלו שאינם במוקד; מתוכם גוזרים את התוצאות הרצויות ואת אבני הדרך להשגתן (תוצאות ביניים); ורק לאחר מכן בוחרים את התפוקות להשגת התוצאות ומעריכים את עלותן – התשומות.

חיצים כחולים:

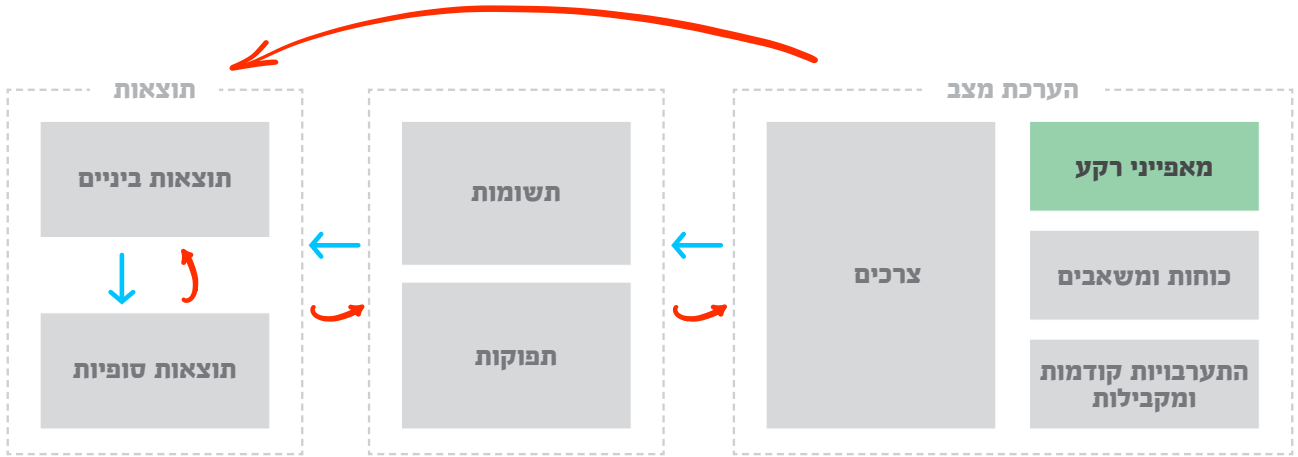
המהלך הכרונולוגי ליישום תיאוריית השינוי. מערכת מקבלי השירות או הארגון – מאפייניה, כוחותיה וההתערבויות הקודמות, הצרכים, התשומות (המשאבים הנדרשים), התפוקות המתבצעות במסגרת אותם משאבים ושבאמצעותן צפוי שיושגו תוצאות הביניים והתוצאות הסופיות.

מודל לוגי (Logic Model):

כלי עבודה ויזואלי שמסייע לנסח, לחשוף ולהציג תאוריית שינוי ואת רכיביה והקשרים ביניהם. הוא יכול לשמש לייצוג תוכנית התערבות ללקוח בודד, לייצוג "תוכניות סל" מובנות עבור מקבלי שירות שיש להם צרכים משותפים או השייכים לארגון אחד המטפל בהם, וכן בהתייחס לאוכלוסיות יעד רחבות. כמו כן המודל הלוגי יכול לשמש למהלכים ארגוניים ובין-ארגוניים המתוכננים או המתקיימים לצורך שיפור השירות והגברת איכותו.

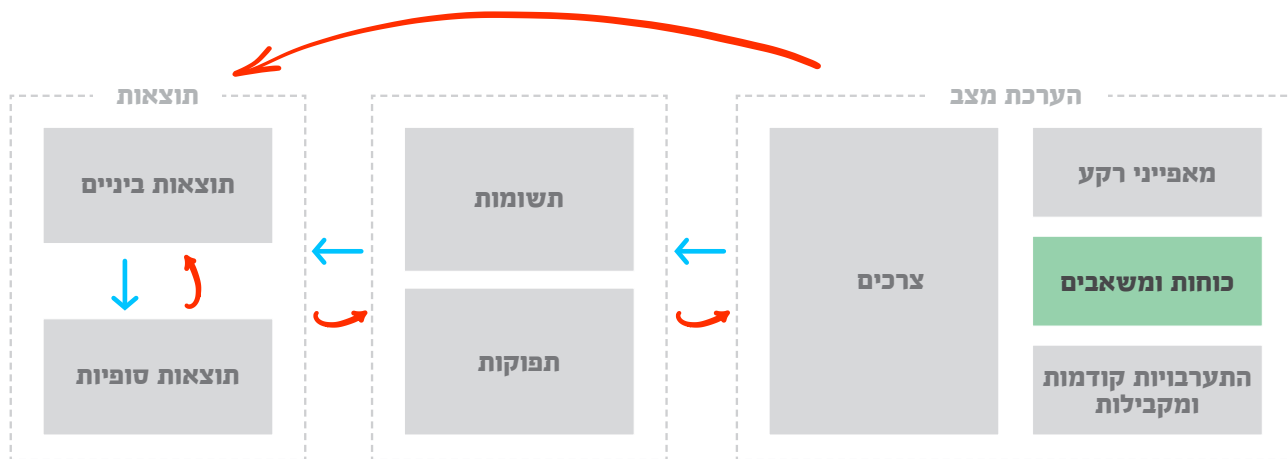
נוסח
באמצעות
סל המודל

מאפייני רקע

נתונים על אודות הפרט, המשפחה, משתתפי תוכנית או הארגון, שאינם מושא תוכנית ההתערבות והם אינם צפויים להשתנות בעקבותיה, אך יש להם חשיבות בעת תכנון ההתערבות ושיש לבחון את השפעתם על יישום ההתערבות ועל השגת תוצאותיה.

- מגדר: נשים, גברים, אחר
- גיל: ילדים ובני נוער, בוגרים, קשישים
- מגזר: יהודי, ערבי-מוסלמי, ערבי-נוצרי, דרוזי, בדואי, נוצרי (שאינו ערבי), אחר
- רמת דתיות: חילוני (לא דתי), מסורתי, דתי, דתי מאוד / חרדי, לא חד-משמעי / אחר
- מצב חברתי-כלכלי: נמוך, בינוני, גבוה
- עולים (כן/לא)
- הרכב משפחתי בבית
- מצב משפחתי / דפוסי זוגיות
- בריאות הנפש (קשיים נפשיים, תחלואה מאובחנת, תחלואה לא מאובחנת)
- פוסט-טראומה
- מוגבלות גופנית, פיזית-בריאותית, חושית, קוגניטיבית, תפקודית (זמנית או קבועה)
- אסירים (לתקופות קצרות, אסירים משוחררים על רקע אלימות כלפי בן/ בת זוג)
- נמצאים בהליך אזרחי (מזונות וקנסות) / רישום פלילי
- מעמד חוקי (תושב, אזרח, חסרי מעמד: תיירים, פליטים, עובדים זרים)
- אזרחות (ישראלית, אחרת, כפולה)

כוחות ומשאבים

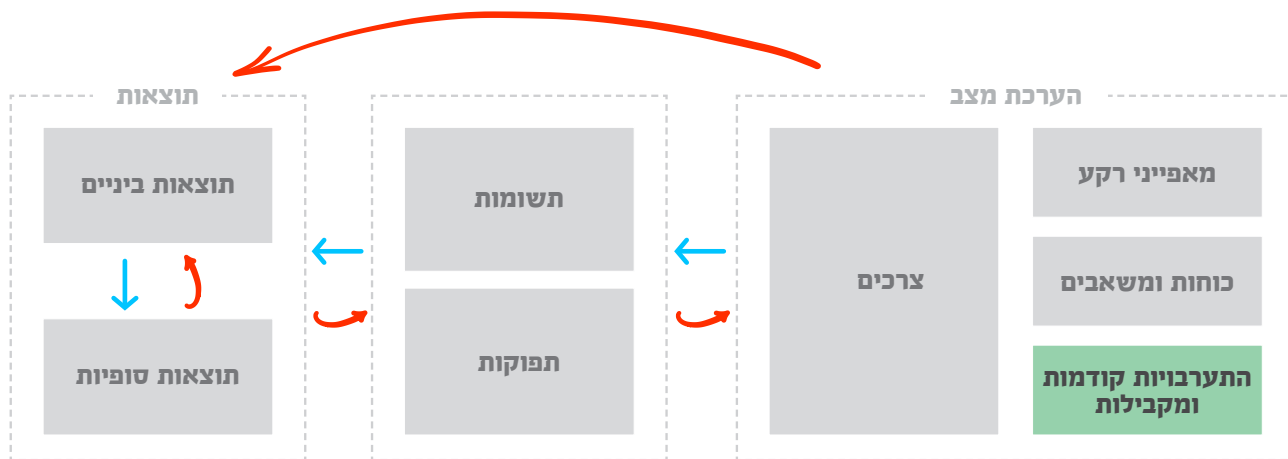
כוחות ומשאבים אישיים, בין-אישיים וסביבתיים קיימים שיש להתחשב בהם בעת תכנון ויישום ההתערבות, לצד כאלה שפיתוחם וחיזוקם הוא חלק מהתוצאות.

ברמת לקוח

- מוטיבציה לשינוי ושיתוף פעולה בתהליך (אינדיקטור: פנייה למרכז בבקשת עזרה)
- מודעות לבעיה (אינדיקטור: פנייה למרכז בבקשת עזרה)

ברמת ארגון / מערכת

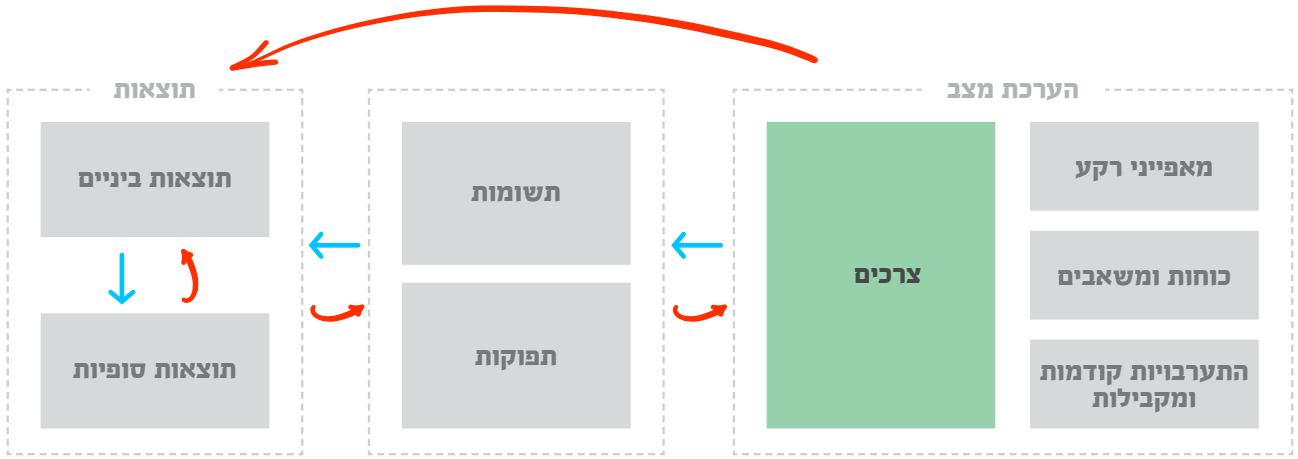
- שותפות בין-משרדית
- צוות רב-מקצועי: עו"ס, חוקר משטרה, פסיכיאטר, פרקליטות, סיוע משפטי, מטפלים רגשיים, מדריכים

התערבויות קודמות ומקבילות

ניסיונות קודמים ומקבילים לטפל בצרכים או להשיג את התוצאות.

- מקלטי חירום לנשים
- מקלטי חירום לילדים ובני נוער
- טיפול בלשכת הרווחה ביישוב
- הגשת תלונה במשטרה
- טיפול רפואי / נפשי
- יחידות למניעת אלימות (עבור קשישים)
- קווי חירום (כגון 118)
- מרכזי חירום לילדים
- מרכזי הגנה
- שירותי רווחה

צרכים

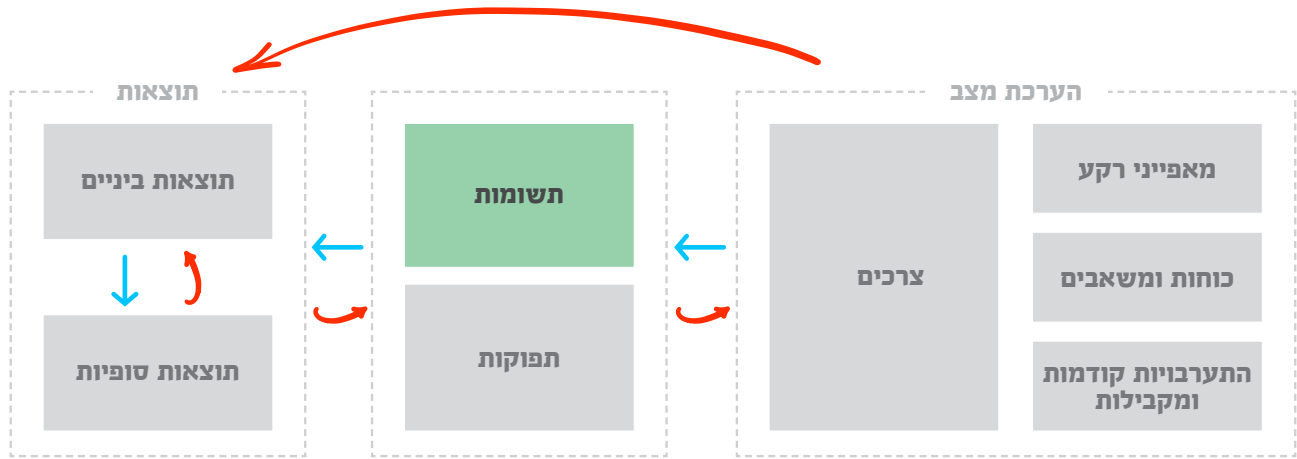
הבעיות, הדאגות או הקשיים של מקבלי השירות או הארגון, שהם לפי רוב הסיבה לקיום ההתערבות ומוקדיה ומתוכם ייגזרו התוצאות הרצויות. הצרכים ינוסחו במונחים של חסר, ריבוי וקושי, או כמצב בעייתי טעון שינוי. חשוב להבחין בין צרכים שהם במוקד ההתערבות ובין צרכים נוספים של מקבלי השירות או המערך הארגוני.

ברמת ארגון

- העדר מענה מקיף ומספק אשר מותאם פיזית לאנשים עם מגבלויות
- העדר מענה מותאם מגדרית לגברים, גילית, תרבותית לאוכלוסייה הערבית
- העדר מענה חירומי זמין ונגיש בעת משבר שנתן ייעוץ, תמיכה וגיוס לטיפול
- העדר מקום לינה זמני מוגן לטווח קצר ומייד עובר נפגעי אלמ"ב
- קושי באיתור וגיוס האוכלוסייה וביישושה
- העדר מענה מתואם ומשותף בין משרדי: בט"כ - משטרה, בריאות ורווחה, משפטים (רמה בין-משרדית)
- העדר מענה רב מקצועי הוליסטי המאפשר רצף טיפולי
- העדר מידע ארגוני אגרטיבי על הפניות ועל אופן הטיפול בהן
- תפיסה שלילית בציבור בנוגע לשירותים הציבוריים בתחום אלמ"ב

ברמת לקוח

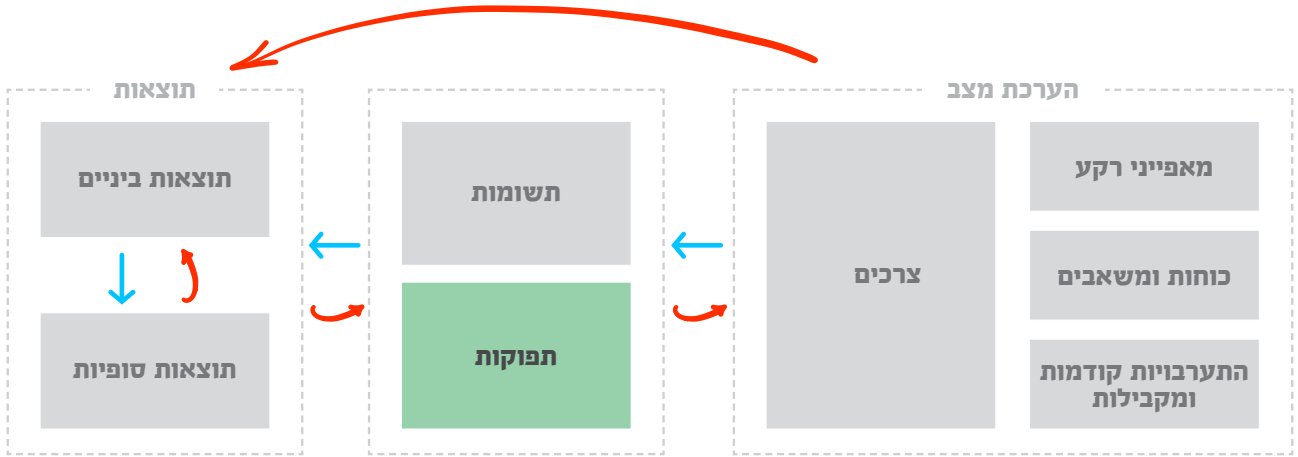
- נתון לאלימות פיזית
- נתון לפגיעה מינית במשפחה
- נתון לפגיעה רגשית או נפשית
- נתון לפגיעה או לניצול כלכלי
- חוסר מודעות לבעיה ומחסור באסטרטגיות להתמודדות
- נתון להזנחה בתחום הפיזי
- נתון להזנחה בתחום הבריאות הפיזית או הנפשית
- נתון להזנחה בתחום הרגשי, הקוגניטיבי והחברתי
- תחושת חוסר ביטחון אישי
- חשש מפתיחת תיק במשטרה/ברווחה
- קשיים בצריכת שירותים ובמיצוי זכויות

תשומות

עלותם הכספית של המשאבים הנדרשים לקיום התפוקות (עלויות תקציביות, מבנה ותשתיות, כוח אדם ושעות עבודה).

- עלות כוח אדם ייעודי - שוטרים, עו"ס, פסיכיאטרים, פרקליטות
- עלות מבנה
- תקציב ייעודי
- תקציבי פעולה

תפוקות

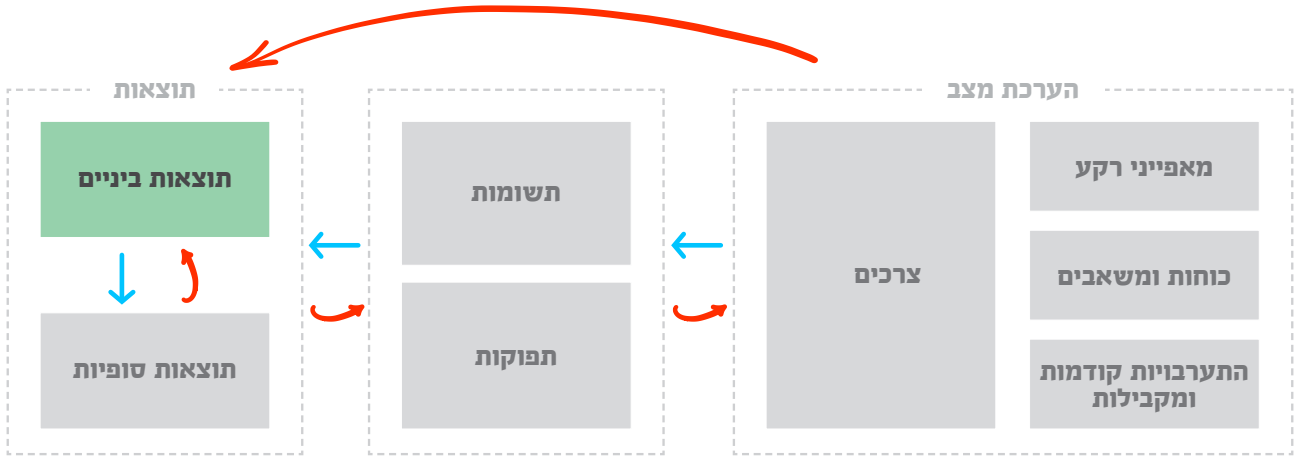
הפעילויות והאסטרטגיות הנכללות בתוכנית ההתערבות ושבאמצעותן פועלים כדי לקדם את השגת התוצאות, ובכלל זאת הסוג, ההיקף והדגשים המקצועיים והאתיים. יש להבחין בין אסטרטגיות התערבות ברמת מקבלי השירות ובין אלו המתקיימות ברובד הארגוני.

ברמת ארגון

- מתן מענה נגיש ורגיש תרבותית, מגדרית, גילית ופיזית
- מענה מונגש שפתית
- הקמת מרכזי חירום נוספים לנפגעי אלמ"ב
- פתיחת דירה ייעודית לגברים
- פתיחת דירה ייעודית לנשים
- העמקת הידע על יישוג ואיתור לקוחות לטיפול
- יצירת מנגנונים לאיתור לקוחות המשתייכים לאוכלוסיית היעד
- הקמת צוותים רב-מקצועיים (עו"ס, חוקר משטרה, פסיכיאטר, פרקליטות, סיוע משפטי, מטפלים רגשיים, מדריכים)
- ניסוח מדיניות ונוהלי עבודה
- פיתוח הכשרות ייעודיות להגברת הידע והמיומנויות של בעלי תפקידים במרכז על אלמ"ב
- יצירת תשתית למעקב ובקרה
- מתן מידע, תיווך והפניה לשירותים בקהילה לאנשי מקצוע
- קמפיינים להגברת המודעות הציבורית

ברמת לקוח

- החזקה ותמיכה
- אספקת מענה מידי זמין לשהייה והלנה במידת הצורך
- איסוף מידע והערכת מצב (אינטייק והערכת מסוכנות)
- גיבוש דוח פסיכו-סוציאלי
- בניית תוכנית הגנה ותוכנית התערבות
- אבחון פסיכיאטרי
- ייעוץ משפטי
- מתן מידע על זכויות
- מתן מידע, תיווך והפניה לשירותים בקהילה
- Follow up אחר המשך טיפול

תוצאות ביניים

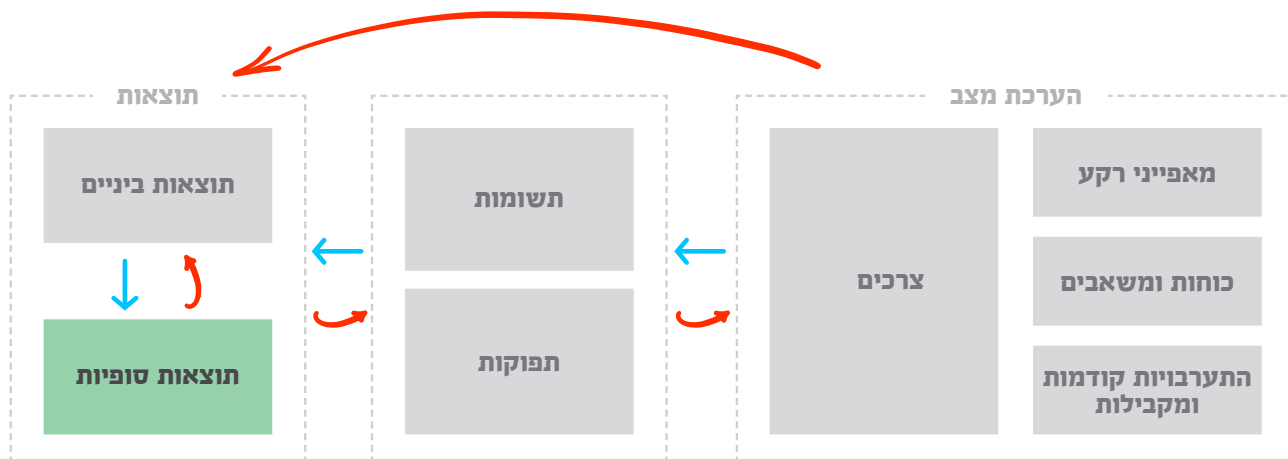
אבני הדרך שהן תנאי הכרחי להשגת התוצאות הסופיות. הן מתייחסות לשינויים הנדרשים בקרב מקבלי השירות עצמו ובסביבתו. כאשר אבני הדרך הנדרשות להשגת התוצאות הסופיות הרצויות הן במערכת הארגונית המטפלת, בעובדים או בממשק עם מערכות מקבילות, הן יכונן "תוצאות ביניים ארגוניות".

ברמת ארגון

- קיימים מענים נגישים מבחינה פיזית לאנשים עם מוגבלויות, מגדרית לגברים, גילית, תרבותית – אוכלוסייה ערבית
- יש מענה מידי זמין שנותן ייעוץ, תמיכה וגיוס לטיפול
- יש מקום לינה זמני מוגן לטווח קצר ומידי
- שיעור גדול יותר מהאוכלוסייה פונה לטיפול
- הגברת ידע ומידע על זכויות ושירותים בקהילה בקרב העובדים
- מתבצעת עבודת צוות בין משרדית ברמת מטה
- יש תיאום, שת"פ ורצף טיפולי בין השירותים השונים
- יש מידע ארגוני על פעילות המרכז
- יש עמדה חיובית בציבור כלפי השירות

ברמת לקוח

- הגברת תחושת הביטחון האישי
- הבטחת תחושת קבלה, הכלה ותמיכה בקרב הפונים
- יש הערכת מצב ותיכנית התערבות ראשונית ללקוחות
- הלקוחות מגיעים להמשך טיפול
- הלקוחות מחזיקים במידע על זכויותיהם ועל שירותים קיימים בקהילה

תוצאות סופיות

השינויים שההתערבות מנסה לקדם ושלשם נועדה. לרוב הם תמונת ראי של הצרכים שבמוקד והם מגדירים את מהות השינוי ואת מגמתו.

- יציאה ממעגל האלימות לסוגיה (פיזית, מינית, רגשית ונפשית, פגיעה או ניצול כלכלי, התעללות והזנחה לסוגיה)